

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19Csp/160/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118209229
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118209229.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v spore žalobkyne: B. C., H.. XX.X.XXXX, C. Š. M. XXX, XXX XX Š. M. zast.: Advokátskou kanceláriou JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o primerané finančné zadosťučinenie vo výške 335 eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 335 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. P r i z n á v a žalobkyni vo vzťahu k žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 15.8.2018 domáhala voči žalovanému primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 335 eur na základe toho, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov sp.zn. 9C/213/2016 o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná.

2. Žalovaný s návrhom nesúhlasil a poukázal na to, že „pri rozhodovaní o tom, či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie, a v akej výške je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Žalovaný má za to, že rozsudok Okresného súdu Prešov (určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky) má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalobkyňa sa sama domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sama porušila viacnásobne zmluvné ustanovenia. Preto má za to, že sa jedná o zneužitie práva, lebo uplatňuje svoje domnelé právo svojvoľne a zjavne bezúspešne, nakoľko sama neoznačila podstatné skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci (neuviedla, že sama bola s plnením istiny dlhodobo v omeškani). Žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia jej nevznikla a preto jej priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Žalobkyňa konala vedome a ľahostajne.

Konanie žalobkyne formou podania žaloby na priznanie finančného zadosťučinenia nie je adekvátne okolnostiam, nakoľko sa mala možnosť brániť sa už v počiatkoch kontraktačného postupu celkovo deväťkrát a napriek tomu bola absolútne ľahostajná. Mohla sa teda brániť primerane aj iným spôsobom, než zľahčováním svojho neobozretného a ľahostajného konania. Je celkom zrejmé, že priemerný spotrebiteľ by v prípade deviatej uzatvorenej zmluvy o úvere s tým istým veriteľom, mal minimálne

jedenkrát preštudované zmluvné podmienky a vedel by obsah a dosah jednotlivých zmluvných ustanovení“.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne a oboznámením obsahu spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9C/213/2016 a zistil tento skutkový stav:

4. Návrhom došlým súdu dňa 24.06.2016 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému

a) vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 335 € s prísl. a b) určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 2. Zmluvy o úvere č. 808801287 zo dňa 03.07.2015 v znení - „Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 196 € (ďalej len odplata), čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) vo výške 28 %, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úverov podľa vzorca uvedeného vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru, a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie.“

5. V návrhu žalobkyňa poukázala na to, že spolu so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie istiny vo výške 700 € s odplatou a úrokom vo výške 680 € bola uzatvorená Dohoda o plnení v splátkach s tým, že celková čiastka vo výške 1380 € sa uhradí v 12-tich pravidelných mesačných splátkach po 115 €. Pokiaľ v Zmluve o spotrebiteľskom úvere bola uvedená RPMN vo výške 28 %, v Dohode o plnení v splátkach k zmluve o spotrebiteľskom úvere už bola uvedená RPMN vo výške 305,74 €. Žalovanému dosiaľ zaplatila splátky vo výške 1035 €. Vzhľadom na rozdielnosť RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere a v Dohode o plnení v splátkach k zmluve o spotrebiteľskom úvere má za to, že ide o klamanie a zavádzanie spotrebiteľa. Následné korigovanie ustanovení zmluvy o spotrebiteľskom úvere novou listinou podľa názoru žalobkyne nezodpovedá prístupu veriteľa k jednaniu s dlžníkom s odbornou starostlivosťou. Žalobkyňa poukázala na § 8 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa týkajúci sa klamlivej obchodnej praktiky ako aj ustanovenie § 8 ods. 4 Zákona č. 250/2007 Z. z. definujúce klamlivé opomenutie.

6. Žalobkyňa v žalobe ďalej uviedla, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nesmie obsahovať uvedenie RPMN v neprospech spotrebiteľa, inak je úver podľa § 11 ods.1 písm.d) zákona č. 129/2010 Z.z. bez úrokov a bez poplatkov. Poukazovala aj na to, že úver je z dôvodu výšky úrokovej sadzby ťžerný a preto v tejto časti je úverová zmluva neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Na pojednávaní konanom dňa 31.10.2016 žalobkyňa uviedla, že v rozpore s tým, čo je uvedené v úverovej zmluve, jej úver bol poskytnutý v hotovosti. Pokiaľ ide o proces uzatvárania úverovej zmluvy dodala, že od začiatku bolo zrejmé, že úver má byť splácaný v splátkach, a ako zmluva tak aj dohoda o plnení v splátkach jej boli dané na podpis súčasne.

7. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 31.10.2016 č.k. 9C/213/2016-29 bolo rozhodnuté tak, že súd zaviazal žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 335 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy odo dňa 29.7.2016 až do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti (iba v časti úrokov z omeškania) žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol.

Určil, že zmluvná podmienka nachádzajúca sa v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 808801287 uzavretej dňa 03.07.2015 uvedená v bode 2 v znení:

„Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 196 € (ďalej len odplata), čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) vo výške 28 %, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úverov podľa vzorca uvedeného vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru, a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie.“

je pre svoju neprijateľnosť neplatná.

Žalobkyni priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

8. Súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní bolo preukázané, že úver bol poskytnutý hotovostným spôsobom napriek tomu, že v úverovej zmluve je vyznačené poskytnutie úveru formou zmenky. Súd považoval za preukázané tvrdenie žalobkyne o poskytnutí úveru v hotovosti a vychádzal preto z toho, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. Uviedol, že keďže žalobkyňa vrátila žalovanému z poskytnutého úveru vo výške 700 eur sumu 1.035 eur, tak v rozsahu 335 eur sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil. Poukázal na to, že je potrebné vychádzať pri stanovovaní splatnosti a doby omeškania z § 563 Občianskeho zákonníka. Čo sa týka neprijateľnej zmluvnej podmienky uviedol, že

nekalosť možno skúmať vo vzťahu k cene alebo úhrade, a to aj k jej primeranosti za vedľajšie plnenie a bez obmedzenia vtedy, ak podmienky týkajúce sa ceny alebo úhrady nie sú vyjadrené zrozumiteľne. Uviedol, že najpodstatnejšou otázkou zmluvy o úvere je otázka odplaty. V úverovom vzťahu je primárnou odplatom za poskytnuté peňažné prostriedky úrok. Nestotožnil sa s konštrukciou vytvorenou žalovaným, že úrok nie je odplatom spojenou z poskytnutých peňažných prostriedkov, pretože toto odporuje základnej povahe úrokov. Poukázal na Nariadenie vlády 87/1995 Z.z., podľa ktorého odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvorí úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Súd ďalej uviedol, že uvádzanie odplaty bez špecifikácie čo táto vlastne predstavuje a aké plnenie za ňu spotrebiteľ reálne dostáva a zároveň postup, kde sa do výpočtu RPMN a odplaty nezarátava úrok, a tým sa naoko dosahuje zákonná výška odplaty, považuje za nekalú a klamlivú obchodnú praktiku, ktorá zároveň vyvažuje práva a povinnosti zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa do takej miery, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP.

9. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 28.3.2018 č.k. 23Co/45/2017-62 rozhodol tak, že potvrdil rozsudok s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, rozsudok nadobudol právoplatnosť 24.4.2018.

10. Žalobkyňa pri výsluchu v tomto konaní uviedla, že „má ukončenú Obchodnú akadémiu v Sabinove. Momentálne je na maródke, pracuje ako opatrovatelka starých ľudí piaty rok v Rakúsku. Je samoživiteľka, matka troch detí vo veku 16 rokov, 10 rokov a 6 rokov. V tom čase v roku 2015 nemala finančné prostriedky na živobytie, preto požiadala o úver s tým, že banka jej nechcela dať úver ako ručiteľke na pôžičku. Nepamätá si však ohľadom tohto úveru, aby bola uzatvárala dohodu o plnení v splátkach. Nevie, či to bola prvá alebo druhá zmluva s POHOTOVOSTŤOU, vec bola veľmi rýchlo robená, už si nepamätá, či si uvedomovala výšku nejakého úroku. Čo sa týka tohto konkrétneho úveru, mal jej žalovaný zaplatiť sumu 335 eur. Neurobil tak, poslal jej list doklad započítanie pohľadávok jednostranným právny úkonom veriteľa POHOTOVOSTĚ s. r. o. zo dňa 7.6.2018, že na základe zmluvy o úvere č. 805400144 zo dňa 18.2.2016 eviduje voči nej ku dňu 7.6.2018 nedoplatok vo výške 378,28 eura, pričom dlh sa v zmysle zmluvy stal splatným dňa 23.3.2017. Suma vo výške 378,28 eura pozostáva zo zmluvného úroku vo výške 138,28 eura a poplatku za zaslanie upomienok 240 eur. Uvedená pohľadávka nebola splnená. Túto pohľadávku si započítava na nárok, ktorý bol priznaný na základe rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn. 23Co/45/2017, ktorým bol priznaný nárok na úhradu trov konania vo výške 335 eur s prísl.“

11. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

12. Predmetom konania je nárok žalobkyne na vydanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 335 eur v súvislosti s úspešným uplatnením porušenia práva zo strany žalovaného na základe na základe rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C/213/2016.

13. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súd úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti týmto zákonom osobitnými predpismi zodpovedá.

14. Súd konštatuje, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 9C/213/2016 žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie spotrebiteľského práva., pričom sa žalovaný dopustil množstva závažných porušení spotrebiteľského práva, a pritom aj keď vo veci bolo právoplatne rozhodnuté tak, že sa preukázateľne dopustil úžery a úmyselného konania voči žalobkyni ako spotrebiteľke, prenáša zodpovednosť za svoje protiprávne konanie na ňu a poukazuje na jej ľahostajnosť, s ktorou predmetné zmluvy o úvere v počte deväť s ním uzatvárala. Práve toto jeho konanie a správanie je zneužitím práva, pretože ak vedel o takomto psychickom nastavení žalobkyne, s ktorým prijímala úžerné úroky, v prípade tejto zmluvy vo výške 69,14% ročne, nemal zneužívať jej postavenie a ťažiť z neho a doslova si na jej postavení, odkázanosti a chudobe postaviť nemravný obchod.

15. Ohľadom námietok žalovaného o nedôvodnosti žaloby a nesplnení podmienok zákona pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 371/2018, ktorý uvádza, že v prípade spotrebiteľskej legislatívy je popri gramatickom výklade namieste použiť aj výklad teologický v súlade so zmyslom právnej úpravy, ktorý je v tomto prípade determinovaný princípom potreby zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Ten vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

16. Súd konštatuje, že je to práve dodávateľ finančných služieb, ktorý dlhodobo bezprecedentným spôsobom porušuje spotrebiteľskú legislatívu a obohacuje sa na úkor svojich klientov. Je to jeho ľahostajnosť, na ktorej si postavil svoj biznis s úvermi pre ľudí, ktorým banky odmietajú pre nízke príjmy požičať a tak sú nútení prijímať drakonické výšky úrokov a neprijateľné zmluvné podmienky. O postoji žalovaného svedčí aj to, že si vysúdené nároky z titulu bezdôvodného obohatenia započítal na nároky z inej spotrebiteľskej zmluvy, o ktorých ešte právoplatne rozhodnuté nebolo. Toto jeho konanie je zneužitím práva a nie konanie spotrebiteľky, ktorá sa v danom prípade len bránila voči porušovaniu svojich práv.

17. Súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR zo dňa 17.2.2016 sp.zn. I.ÚS 548/2015, podľa ktorého zákaz bezdôvodného obohatenia patrí svojou povahou do kategórie základných a všeobecných princípov, na ktorých stojí od nepamäti celý kontinentálny právny poriadok.

18. S poukazom na vyššie uvedené je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné.

19. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia súd prihliadol k tomu, že žalovaný sa svojím konaním na jej úkor obohatil sumou 335 eur, ktoré by nikdy nebol žalovaný žalobkyni dobrovoľne vydal, pokiaľ by sa tohto svojho nároku nebola domáhala v súdnom konaní. Žalovaný tak navyše postupoval ako nebanková spoločnosť napriek tomu, že mu muselo byť známe, akého porušenia spotrebiteľského práva sa voči žalobkyni dopúšťa.

Pokiaľ sa teda žalobkyňa domáha primeraného finančného zadosťučinenia vo výške bezdôvodného obohatenia, ktorým sa žalovaný na jej úkor obohatil, súd ho považuje vzhľadom na okolnosti prípadu za primerané a jej nároku v celom rozsahu vyhovel.

20. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovení §§ 255 a 262 CSP., podľa ktorých súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. Súd ustalaňuje, že žalobkyňa mala vo veci plný úspech, a preto jej priznal voči žalovanému nárok na 100% náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresný súd Prešov. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie skutočností, rozhodujúcich
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym zisteniam, skutkovým
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli procesnej uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné rozhodnutie vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
- Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 CSP).